

Ηράκλειο Κρήτης, 3/11/97

**ΔΙΑΒΑΛΚΑΝΙΚΗ ΣΥΝΑΝΤΗΣΗ ΗΓΕΤΩΝ
ΘΕΜΑΤΑ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΗΣ ΣΥΝΕΡΓΑΣΙΑΣ**

Ο Πρωθυπουργός Κώστας Σημίτης, μετά την εναρκτήρια ομιλία του, αναφερόμενος στα ζητήματα της πρώτης θεματικής ενότητας των εργασιών της Διαβαλκανικής Συνάντησης Ηγετών, που αφορούν την οικονομική συνεργασία των Βαλκανικών χωρών και τις δυνατότητες που διαθέτουν οι χώρες αυτές για την ανάπτυξη των υποδομών και των εμπορικών συναλλαγών τους, είπε τα εξής:

Κύριοι συνάδελφοι,

Ζούμε μια περίοδο ραγδαίων εξελίξεων στην Ευρωπαϊκή Ένωση. Σε λίγους μήνες θα ληφθούν αποφάσεις για την Οικονομική και Νομισματική Ένωση, που θα δημιουργήσουν ένα νέο τοπίο στην ευρωπαϊκή και παγκόσμια οικονομία. Η αλλαγή αυτή δημιουργεί νέες συνθήκες όχι μόνο για τους συμμετέχοντες, αλλά και για τις τρίτες χώρες και βεβαίως για το διεθνές οικονομικό σύστημα συνολικότερα.

Θα ξεκινήσουν συγχρόνως οι διαδικασίες της διεύρυνσης, ενώ ήδη έχουν αρχίσει να συζητούνται θέματα σχετικά με την αναμόρφωση της αγροτικής πολιτικής και άλλα θέματα του διεθνούς εμπορίου.

Οι εξελίξεις αυτές συνδέονται με το συνολικότερο άνοιγμα των οικονομιών, που θέτει νέες απαιτήσεις στις πολιτικές μας, στον τρόπο οργάνωσης των οικονομιών μας και στο είδος των μεταρρυθμίσεων που είναι αναγκαίες, προκειμένου οι χώρες μας να μπορέσουν να παρακολουθήσουν με επιτυχία τις αλλαγές αυτές.

Οι εξελίξεις αυτές και γενικότερα η διεθνοποίηση των οικονομικών και πολιτικών εξελίξεων, επιβάλλουν το σχεδιασμό στρατηγικών ανάπτυξης, όπου η υπέρβαση των εθνικών προσεγγίσεων και η σύναψη ευρύτερων συμμαχιών λαμβάνουν καθοριστική σημασία.

Σε αντίθετη περίπτωση οι χώρες μας διατρέχουν τον κίνδυνο:

- αφενός να χάσουν μία αληθινή ευκαιρία να ξεφύγουν από μια παθητική παρακολούθηση των παγκοσμίων εξελίξεων και
- αφετέρου να αναπτυχθούν προς ανταγωνιστικές μεταξύ τους κατευθύνσεις, με αρνητικές επιπτώσεις για όλους. Οι οικονομίες μας έχουν σε πολλούς τομείς ανταγωνιστικές σχέσεις, αλλά και σε πολλούς άλλους λειτουργούν συμπληρωματικά. Αυτές τις

συμπληρωματικές σχέσεις και συνεργασίες πρέπει να εξετάσουμε και να τις στηρίξουμε με τις πολιτικές μας.

Θέλω να σταθώ σε τρία κρίσιμα σημεία :

α. Η παγκοσμιοποίηση της οικονομίας δεν αναιρεί τη σκοπιμότητα της περιφερειακής συνεργασίας. Αντίθετα, την επιβάλλει και την ενισχύει, ειδικά στην περίπτωση των χωρών όπως οι δικές μας που είναι σχετικά απομακρυσμένες γεωγραφικά από τον κεντρικό πυρήνα της Ευρωπαϊκής Ένωσης.

Έτσι η ανάπτυξη της οικονομικής μας συνεργασίας σε όλα τα επίπεδα αναδεικνύεται σε στόχο απόλυτης προτεραιότητας. Η μέχρι προ λίγων ετών περιορισμένη συνεργασία και διασύνδεση των οικονομιών μας καλείται να δώσει τη θέση της σε ένα πλέγμα πρωτοβουλιών και συνεργασιών, διμερών ή πολυμερών, για την προώθηση των επενδύσεων, των κοινών υποδομών, της τεχνολογικής συνεργασίας, για την ανάπτυξη συνδυασμένης επιχειρηματικής δράσης, την αξιοποίηση και αναβάθμιση του ανθρώπινου δυναμικού.

Πρέπει να προσπαθήσουμε να δημιουργήσουμε ένα πιο συνεκτικό Οικονομικό Χώρο Συνεργασίας στην περιοχή μας, που θα τον χαρακτηρίζει η ανάπτυξη και η σύγκλιση των οικονομιών μας.

β. Η αναβάθμιση της θέσης μας στο διεθνή καταμερισμό της εργασίας και η αύξηση της ανταγωνιστικότητας των προϊόντων μας, προϋποθέτουν τη βελτίωση και επέκταση της παραγωγικής μας βάσης μέσα από νέες επενδύσεις, ειδικά σε τομείς υψηλής προστιθέμενης αξίας και τεχνολογίας. Οι χώρες μας θα γίνουν ελκυστικές για νέες επενδύσεις μόνο εάν καταφέρουν να καταστούν τμήματα μιας ευρύτερης αγοράς, που επιτρέπει την αξιοποίηση των οικονομιών μεγάλης παραγωγικής κλίμακας.

Συνεπώς, είναι προς το κοινό μας συμφέρον να λάβουμε όλα τα αναγκαία μέτρα για τη διευκόλυνση της ελεύθερης κυκλοφορίας των αγαθών, των υπηρεσιών και των κεφαλαίων, εναρμονιζόμενοι με τις σχετικές ρυθμίσεις του Παγκόσμιου Οργανισμού Εμπορίου και τους κανόνες της Ευρωπαϊκής Ένωσης.

γ. Στρατηγικής σημασίας για το μέλλον μας είναι η συνεργασία μας στον τομέα των υποδομών. Στη σημερινή εποχή οι περισσότερες επενδύσεις στους τομείς των υποδομών δεν είναι αποδοτικές, όταν σχεδιάζονται μόνο για μία χώρα. Και τούτο γιατί απαιτούν ένα ελάχιστο μέγεθος, που ξεπερνά το μέγεθος της εγχώριας αγοράς για κάθε χώρα μας μεμονωμένα.

Καμία χώρα δεν μπορεί να αναπτυχθεί στους τομείς των μεταφορών και συγκοινωνιών, των τηλεπικοινωνιών και της ενέργειας, χωρίς τη συνεργασία των γειτόνων της. Αποτελούμε όλοι μέρη ενός διεθνούς δικτύου, στο οποίο αποκτούμε πρόσβαση μέσω των γειτόνων μας. Και τούτο έχει την ίδια σημασία είτε πρόκειται για οδικά δίκτυα, είτε για δίκτυα οπτικών ινών, αγωγών πετρελαίου και φυσικού αερίου.

Με αφετηρία αυτές τις σκέψεις πιστεύω ότι πρέπει να προχωρήσουμε μαζί σε πρωτοβουλίες, δράσεις, συλλογικούς σχεδιασμούς, που θα υλοποιήσουν αυτή την προοπτική.

Ειδικότερα:

- α) Στο νευραλγικό τομέα του εμπορίου και των επενδύσεων, θα πρέπει να ζητήσουμε από τους αρμόδιους Υπουργούς μας να συναντώνται τακτικά, τουλάχιστον μία φορά κατ'έτος, για να μελετούν την πρόοδο των αρμοδίων υπηρεσιών στην πραγματοποίηση των όσων έχουν αποφασισθεί. Θα ήθελα δε να προτείνω να προχωρήσουμε στη δημιουργία στην Αθήνα ενός Κέντρου Προσαρμογής της Νομοθεσίας των χωρών της περιοχής μας με τους κανόνες της Ευρωπαϊκής Ένωσης. Η Ελλάδα έχει ιδιαίτερη γνώση του θέματος και θα μπορούσε να βοηθήσει καθοριστικά στον τομέα αυτό.
- β) Στον εξίσου σημαντικό τομέα της διαμεθοριακής συνεργασίας, προτείνω αφενός μεν να ζητήσουμε από τους αρμόδιους Υπουργούς Οικονομικών να συναντώνται τουλάχιστον μία φορά το χρόνο, ενώ εμπειρογνώμονες των χωρών μας θα μπορούσαν να συναντώνται μία φορά το εξάμηνο, για να μελετούν τις δυνατότητες των χρηματοδοτήσεων, που προσφέρονται από τα διάφορα προγράμματα της Ευρωπαϊκής Ένωσης.
- γ) Μεγάλη, τέλος, σημασία για την ανάπτυξη της οικονομικής συνεργασίας της περιοχής μας θα έχει και η υλοποίηση των διαφόρων αποφάσεων, που οι Κυβερνήσεις μας έλαβαν σχετικά με τους τομείς των μεταφορών, των τηλεπικοινωνιών και της ενέργειας. Και στους τομείς αυτούς, οι αρμόδιοι Υπουργοί προτείνω να συναντώνται τουλάχιστον μία φορά το χρόνο, ενώ οι εμπειρογνώμονες θα μπορούν να συναντώνται κάθε εξάμηνο.

Θεωρώ ότι είναι απαραίτητο να αναθέσουμε στους Υπουργούς Εξωτερικών των χωρών μας, να παρακολουθήσουν τα αποτελέσματα των συναντήσεων αυτών και να συζητούν την πρόοδο των ζητημάτων αυτών στις μεταξύ τους επαφές, ώστε να μας ενημερώσουν σχετικά κατά την προσεχή συνάντηση Κορυφής το 1998.

δ) Η συστηματική και αποτελεσματική παρακολούθηση της υλοποίησης και της προόδου των διαφόρων αποφάσεων σε τομείς οικονομικής συνεργασίας μεταξύ των χωρών μας απαιτεί την λειτουργία ενός μονιμότερου συντονιστικού οργάνου, για παράδειγμα την ύπαρξη μιας Διεθνούς Γραμματείας της Διασκέψεως των χωρών της Νοτιοανατολικής Ευρώπης, η οποία να εξασφαλίζει την απαραίτητη συνέχεια μεταξύ των διαφόρων συνόδων και να αποτελεί το σημείο αναφοράς για όλα τα κράτη. Η Ελλάδα είναι πρόθυμη να φιλοξενήσει τη Γραμματεία αυτή.

Νομίζω ότι, θα ήταν σκόπιμο να ζητήσουμε από τους Πολιτικούς Διευθυντές μας να μελετήσουν τους τρόπους στενότερης συνεργασίας επί τη βάσει ιδεών, που θα υποβάλλουν όσα κράτη της περιοχής το επιθυμούν και να παρουσιάσουν τα συμπεράσματά τους και τις εισηγήσεις τους κατά τη Διάσκεψη των Υπουργών Εξωτερικών των χωρών της Νοτιοανατολικής Ευρώπης κατά το προσεχές έτος.